

Éry Kinga köszöntése

Nem illik a hölgyek életkorát emlegetni, most mégis el kell térni ettől a szokástól, mert a magyar biológiai antropológia mai legidősebb női képviselőjét, dr. Kralovánszky Alánné dr. Éry Kingát kell köszöntenünk, aki 2017. május 19-én töltötte be 85. életévét. Szerencsére több jubiláló hazai antropológusunk van, és többek között ez az oka annak, hogy – elkerülve az egy ülésen történő több köszöntést – az Embertani szakosztály szeptemberi együttlétét használjuk fel arra, hogy az aktuális megemlékezést megejtsük.

Éry Kinga gazdag életutat járt be. 1932. május 19-én Budapesten született. Középiskolai tanulmányait a Szilágyi Erzsébet, a Zrínyi Ilona Sophianum Leánygimnáziumokban, a Klára Ipari Leányközépiskolában és a Váci úti Ipari Leányközépiskolában végezte. 1950-ben

Budapesten érettségizett. 1953-ban feleségül ment Kralovánszky Alán régészhez.

1955-ben a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának muzeológia szakán szerzett középkori régész, muzeológus oklevelet. Egyetemi tanulmányait követően 1955-1956-ban a hajdúböszörményi Hajdúsági Múzeum igazgatója, majd 1957–1962 között a Természettudományi Múzeum Embertani Tárában adminisztrátor-preparátor, 1963-tól 1969-ig muzeológus volt. Ez az időszak alapozta meg antropológusi pályafutását. 1970–1973 között a székesfehérvári István király Múzeum tudományos főmunkatársa volt, míg 1974–1982 között a veszprémi Bakony Múzeumban ugyancsak ilyen beosztásban dolgozott. 1983–1990 között ismét a Természettudományi Múzeum Embertani Tárában tevékenykedett 1984-ig muzeológusi, 1985-től főmuzeológusi beosztásban. 1991-től a Magyar Nemzeti Múzeum tudományos főmunkatársa volt. 1995-ben nyugdíjba vonult.

1965-ben az Eötvös Loránd Tudományegyetemen védte meg „A sárbogárdi 10. századi temető régészeti és embertani vizsgálata” című egyetemi doktori értekezését. 1996-ban kandidátusi fokozatot szerzett az 1994-ben benyújtott „Embertani tanulmányok a Kárpát-medence IV-XVII. Századi népességeiről” című disszertációjával.

1977 és 1988 között az Anthropologiai Közlemények szerkesztőbizottságának, 1973 és 1996 között az MTA Antropológiai Bizottságának volt a tagja.

Munkásságát Kuzsinszky Bálint (1992), Rómer Flóris (2005) és „A magyar nemzetért” (1990), a székesfehérvári ún. királýsírokért) emlékérmekkel ismerték el.

Éry Kinga azon kevés magyar antropológusok egyike, aki régészeti képzettséggel rendelkezik, és emellett sajtátította el a biológiai ismereteket. Fő kutatási területe a középkori régészet, paleoszociográfia (1959-ig), a Kárpát-medence népességeinek

történeti embertana, paleodemográfiája a római kortól a 17. századig, különös tekintettel a 6–12. századra (1960-tól). Aktívan részt vett az 1950-es évektől kezdődő időszak politikai áldozatainak személyazonosítási vizsgálataiban, valamint vezetője volt a székesfehérvári bazilika területén feltárt sírok értékelési munkálatainak. Szerkesztője volt „A székesfehérvári királyi bazilika embertani leletei 1848–2002” című, 2008-ban megjelent könyvnek, amelyben végre a leletek teljes feldolgozásának eredményeit ismertették a szerzők.

1983-ig nagy volumenű összehasonlító vizsgálatokat végzett a Kárpát-medence 6–12. századi népességeinek leletein. 1992-től kezdve a neolitikumtól a késő középkorig élt lakosság csontvázaiban a testmagasság és testarány változásokat vizsgálta.

Éry Kinga biológiai antropológiai munkásságának eredményeit feltétlenül figyelembe kell vennie azoknak, akik a Kárpát-medence embertani múltjának megismerésével foglalkoznak.

Éry Kinga azonban nemcsak kutatott, hanem oktatott is. A régészeknek tartott egyetemi előadásokat, részt vett a fiatal antropológus generációk, a régész technikusok és tárgyrestaurátorok képzésében is. Ezen túl a kollégák mindig számíthattak véleményére és segítőkészségére.

További életéhez sok boldogságot, jó egészségben eltöltött hosszú életet kívánunk!

Farkas L. Gyula

Irodalom

- Farkas, L.Gy., Dezső, Gy. (1994): *A magyar antropológia története a kezdettől napjainkig*. JatePress, Szeged, p.
- Tóth, G. (2012): Köszöntjük dr. Éry Kingát születésnapján! *Folia Anthropologica*, 11: 5.